

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **İçişleri Bakanı Mustafa Çiftçi** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

Hakkâri ilimizde 13 Nisan 2026 tarihinde meydana gelen yoğun yağışlar sonrasında ortaya çıkan heyelan, yalnızca bir doğal afetin sonucu olarak değil; aynı zamanda kamu yönetimi, planlama ve denetim süreçlerindeki yapısal eksikliklerin somut bir tezahürü olarak değerlendirilmelidir. Yaklaşık 2 milyon metreküplük toprak kaymasının etkisiyle ağır hasar alan Entegre Katı Atık Depolama Tesisi'nin faaliyet dışı kalması, çevresel altyapının kırılganlığını açığa çıkarmış; kamu kaynaklarının etkin, verimli ve bilimsel esaslara uygun kullanılmadığı yönünde ciddi soru işaretleri doğurmuştur.

Yaklaşık 30 milyon avroluk bir maliyetle, önemli ölçüde Avrupa Birliği hibeleri ve kamu kaynakları kullanılarak hayata geçirilen söz konusu yatırımın, öngörülebilir bir risk olan heyelan karşısında işlevsiz hale gelmesi; yer seçimi, zemin etütleri, mühendislik projelendirme süreçleri ve denetim mekanizmalarının yeterince işletilmediğini göstermektedir. Bu durum, 2872 sayılı Çevre Kanunu ile 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda açıkça tanımlanan yükümlülüklerin ihlal edildiği yönünde güçlü bir kanaat oluşturmaktadır.

Öte yandan tesisin devre dışı kalmasıyla birlikte yeniden "vahşi depolama" yöntemine dönülmesi ihtimali, çevre politikalarında ciddi bir geriye gidişe işaret etmektedir. Daha da vahimi, kayyım yönetimi altındaki yerel idarenin "çöp bırakacak alan yok" gerekçesiyle atıkları toplamaması, Hakkâri kent merkezi ve 22 mahallede ciddi bir halk sağlığı krizine yol açmıştır. Biriken atıklar; bulaşıcı hastalık riskini artırmakta, kötü koku ve çevresel kirlilik yoluyla yurttaşların yaşam kalitesini doğrudan tehdit etmektedir.

Buna ek olarak, aynı heyelan süreci kentin içme suyu altyapısını da ağır biçimde tahrip etmiş; ana iletim hatlarında meydana gelen kırılmalar ve yer değiştirmeler nedeniyle günlerdir yurttaşlara ya çamurlu su verilmekte ya da bazı mahallelere hiç su ulaştırılamamaktadır. Bu durum, temel bir insan hakkı olan temiz suya erişimin engellendiğini açıkça ortaya koymaktadır.

Yaşananlar bütüncül olarak değerlendirildiğinde; Hakkâri’de yalnızca bir altyapı sorunu değil, aynı zamanda demokratik yerel yönetim mekanizmalarının devre dışı bırakılmasıyla derinleşen bir “hizmet krizi” söz konusudur. Yerel iradenin ortadan kaldırıldığı bir yönetim modelinde, hesap verebilirlik, şeffaflık ve halk odaklı hizmet üretimi ciddi biçimde zayıflamış; bunun bedelini ise doğrudan yurttaşlar ödemektedir. Kentte yaşamın olağan akışı kesintiye uğramış; ulaşım, sağlık ve temel belediye hizmetlerinde ciddi aksamalar meydana gelmiştir.

Bu çerçevede, ortaya çıkan tablonun yalnızca teknik bir arıza olarak değil; yönetsel sorumluluk, kamu zararı ve halk sağlığını tehdit eden bir ihmal zinciri olarak ele alınması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Kayyım yönetimi altındaki belediyenin çöp toplama hizmetini durdurmasının hukuki ve idari gerekçesi nedir? Bu durum hizmet kusuru olarak değerlendirilmekte midir?
2. 22 mahallede biriken atıkların oluşturduğu risklere karşı neden acil bir kriz yönetimi planı devreye alınmamıştır?
3. Belediyenin mevcut araç, ekipman ve personel kapasitesi nedir? Bu kapasite neden hizmet üretimine yansıtılamamaktadır?
4. Kayyım yönetiminin görev süresi boyunca altyapı ve çevre hizmetlerine ayrılan bütçe ne kadardır? Bu bütçe nasıl kullanılmıştır?
5. Hizmet aksaması nedeniyle oluşan kamu zararına ilişkin herhangi bir mülkiye teftişi başlatılmış mıdır?
6. İl genelinde afet ve kriz yönetimi koordinasyonu hangi kurum tarafından yürütülmektedir? Kurumlar arası koordinasyondaki aksaklıkların nedeni nedir?
7. Çöp toplama hizmetinin yeniden başlatılması için belirlenen somut takvim nedir?
8. Yerel yönetimlerin demokratik katılım mekanizmalarının devre dışı bırakılmasının hizmet kalitesi üzerindeki etkilerine ilişkin bir değerlendirme yapılmış mıdır?
9. Kriz sürecinde yurttaşlardan gelen şikâyetlerin sayısı ve içeriği nedir? Bu başvurulara nasıl yanıt verilmiştir?
10. Kayyım uygulamasının yol açtığı hizmet aksaklıkları, hesap verebilirlik sorunları ve yerel demokrasiye ilişkin tartışmalar dikkate alındığında; halk iradesinin esas alınması, yerel yönetimlerde demokratik meşruiyetin güçlendirilmesi ve belediyelerin seçilmiş eş başkanlar tarafından yönetilmesinin yeniden tesis edilmesi amacıyla bir yasal veya idari düzenleme yapılması planlanmakta mıdır? Bu kapsamda, kayyım uygulamasına son verilmesine yönelik bir takvim öngörülmekte midir?